

англійською й скандинавськими мовами та міфологією, а тому більшість власних назв було запозичено. Запозичення дали йому змогу виразити семантичне навантаження онімів у тексті, не використовуючи загальноживаної англійської лексики. Поетоніми, утворені способом словоскладання, краще виражають цілісне поняття, наприклад, характерні ознаки людини, географічні особливості тощо. Проте саме на антропонімах побудовано концепцію цієї повісті-казки. Топоніми виконують додаткову роль і вказують на ландшафтні особливості території. Для аналізу ономастичної лексики ми відібрали лише топоніми й антропоніми і дослідили 69 лексичних одиниць. Під час дослідження було виявлено, що деякі імена героїв взято з давньоскандинавського вірша *Völuspá* та *Prose Edda* [5].

Література:

1. Карпенко О.Ю. Когнітивна ономастика як напрямок пізнання власних назв: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук. – Київ, 2006. – 47 с.
2. Лучик В. В. Про нові напрями української ономастики / В. В. Лучик // Філологічні дослідження : зб. наук. пр. з нагоди 80-річчя члена-кореспондента НАН України, д-ра філолог. наук, проф. Ю. О. Карпенка / МОН України, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2009. – С. 144–146.
3. Elliott K. A Survey of the History of English Placenames [Електронний ресурс] / Kristine Elliott. – 1997. – Режим доступу : <http://heraldry.sca.org/names/engplnam.html>.
4. John Ronald Reuel Tolkien *The Hobbit, or There and Back Again* (1937) [Електронний ресурс] // Aelius. – 1937. – Режим доступу : http://www.ae-lib.org.ua/texts-c/tolkien_the_hobbit_en.htm.
5. Rasmus A. *The Younger Edda, Also Called Snorre's Edda, or the Prose Edda: An English Version of the Foreword; Brage's Talk, and the Important Passages in the Poetical Diction* (Skáldsk [Електронний ресурс] / Anderson B. Rasmus // Chicago: Griggs. – 1880. – Режим доступу : <http://www.archive.org/details/youngerredaalsoc00snoruoft>; <http://www.gutenberg.org/ebooks/18947>.

УДК 82.09:811.111

Бортнік Ольга,

*Національний університет «Острозька академія»
(м. Острог, Україна)*

ЖАНРОВІ АСПЕКТКИ СОНЕТУ. ОСОБЛИВОСТІ СОНЕТІВ В. ШЕКСПІРА

У зв'язку з великою популярністю шекспірівських сонетів у всьому світі протягом багатьох століть детального аналізу потребують їх жанрові аспекти. У статті проаналізовано жанрові аспекти сонету й досліджено особливості шекспірівських сонетів, визначено основні типи сонету, розглянуто особливості сонетів В. Шекспіра.

Ключові слова: сонет, типи сонету, В. Шекспіра.

В связи с большой популярностью шекспировских сонетов по всему миру в течение многих веков детального анализа требуют их жанровые аспекты. В статье проанализированы жанровые аспекты сонета и исследованы особенности шекспировских сонетов, определены основные типы сонета, рассмотрены особенности сонетов В. Шекспира.

Ключевые слова: сонет, типа сонета, В. Шекспир.

Due to the high worldwide popularity of Shakespeare's sonnets for centuries it require detailed analysis of their genre aspects. In the article, it was analyzed aspects of the genre and explored the features of Shakespeare's sonnets. In the article it was defined the basic types of sonnets and the features of Shakespeare's sonnets.

Key words: sonnet, types of sonnets, W. Shakespeare.

Сонет часто називають царем поезії, адже користуючись саме цим жанром можна чітко передавати думки про світ і людину, філософський дух предметів, явищ навколишньої дійсності. Сонет також має унікальну природу тексту й гармонійно поєднує форму і зміст.

В Англію епоха відродження прийшла пізніше, ніж у всі європейські країни, тому закономірною була поява сонета на англійському підґрунті. Особливості англійської мови й англійського мислення визначили своєрідність англійського типу сонета. Англійські сонети мають характерні риси і поділяють на три основні типи: сонет обов'язково завершується двовіршем із суміжним римуванням. Такий завершальний двовірш, як правило, містить фінальну формулу, часто афористичну. Вона є висновком з усього вищесказаного. В іншому будова сонета може бути різною.

Філіп Сідні у своєму циклі «Астрофіл і Стелла» дає перший тип англійського сонета, що більше схожий до французького зразка. Будова римування така: абба абба ссd. У цій схемі два катрени створені за французьким каноном. Заклучний двовірш Ф. Сідні не виокремлює, але він звучить відокремлено. Незалежно від типу така особливість проявляється у всіх англійських сонетах.

Другий тип сонета розробив Едмунд Спенсер. Він багато експериментував із віршем і в циклі сонетів «Аморетті» дав довершену оригінальну схему римування: абаб бсбс сdсd ee. Е. Спенсер використав перехресну схему римування, виділив завершальний двовірш так, що утворився третій катрен.

Названі два типи не набули значного розповсюдження. Причиною є бідність англійської мови рим в порівнянні з французькою та італійською мовами. Близько 90% англійських рим – чоловічі. Тому дуже важко будувати композицію з чергуванням рим різної природи.

Сонети В. Шекспіра стали блискучим завершенням золотого віку англійського сонета. Будова римування англійського сонета така: abab cdcd efef gg. У сонетах В. Шекспіра теми стали набагато різноманітніші, мова й образи – багатшими. Проте всі композиційні образи сонета В. Шекспіра зберігає.

Шекспірівський сонет завжди присвячений одній думці, яка повинна бути повністю розкрита й вирішена в 14 рядках. Перший катрен містить виклад головної теми, у третьому тема підводиться до розв'язки, іноді за рахунок протиставлення їй побічної, антагонічної теми, завершальний двовірш формулює висновок.

В. Шекспіра досягає цього по-різному: іноді це прямий висновок із вищесказаного, іноді – чітке протиставлення попередньому.

Творчість Вільяма Шекспіра була найвищим досягненням не лише англійської, а й усієї європейської літератури доби Відродження. Спадщина цього геніального митця сягнула світового значення, опліднила творчий розвиток народів світу наступних століть, зберегла свою актуальність до наших часів; і ніщо не говорить про можливість втрати цієї сили в майбутньому.

Основний зміст сонетів В. Шекспіра – розповідь поета про свої глибокі дружні почуття до юнака доведеної краси та своєсповнене несамовитої пристрасної кохання до «смуглявої леді».

Не зважаючи на те, що кожен із сонетів В. Шекспіра – це завершений вірш, усі вони становлять сюжетний цикл. Кожен вірш важливий сам по собі, але разом вони створюють певний сюжет, що побудований на розвитку відносин між поетом, другом і «смуглявою леді». На першому місці в сонетах стоїть образ ліричного героя, оскільки образ друга й коханої жінки постають у світлі поетового сприйняття і ставлення до них. В образі ліричного героя відбивається складний, але багатий світ людини періоду Ренесансу.

Поет замислюється над доступними людині засобами протидії руйнівній силі часу, утверджує перевагу духовного багатства над матеріальними благами, підносить значимість і невмирущу силу поезії, заглиблюється в естетичні проблеми й філософські питання, засуджує вади й несправедливість сучасної йому дійсності [7].

У багатьох сонетах поет веде літературну полеміку. Виходячи з розуміння прекрасного як правдивого відтворення земної краси, він висловлюється проти еффуїстичної поезії, захищає правду й простоту в мистецтві. Реальні взаємини між людьми в суспільстві та дійсні явища природи в сонетах передають метафори, порівняння, розгорнуті малюнки. Таким чином, розповіді про почуття поета пов'язані зі світом природи й життям суспільства.

Здійснений аналіз дає змогу зробити висновок, що саме В. Шекспіра є новатором у жанрі сонета. Саме В. Шекспіра надзвичайно збагатив та урізноманітнив сонет і вивів його на світовий рівень. Шекспірівські сонети й досі є вишуканим творінням.

Література:

1. Алексеєнко О. Сонети / О. Алексеєнко // Вільям Шекспір. Твори в шести томах. – Київ : Дніпро, 1986. – т. 6. – 778 с.
2. Дроздовський Д. Літературна цивілізація в іменах, або чому все починається з Шекспіра / Д. Дроздовський // Всесвіт. – Київ, 2008. – № 5–6. – 224 с.
3. Нечаїв Н. Шекспір віковичний! / Н. Нечаїв // Всесвіт. – Київ, 2008. – № 5–6. – 224 с.

УДК 81'373

Халус Ольга,*Національний університет «Острозька академія»
(м. Острог, Україна)***ТЕМАТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИКИ ЄС**

Тези присвячені систематизації лексики Євросоюзу, яка відносно недавно зайняла своє місце в лінгвістиці та є важливою для вивчення. За допомогою семантико-логічного критерію можна виокремити лексико-семантичні поля та тематичні групи євролекту.

Ключові слова: тематична характеристика, євролект, лексико-семантичне поле, тематична група.

Тезисы посвящены систематизации лексики Евросоюза, которая относительно недавно заняла свое место в лингвистике и важна для изучения. С помощью семантико-логического критерия можно выделить лексико-семантические поля и тематические группы лексики Евросоюза.

Ключевые слова: тематическая характеристика, лексика Евросоюза, лексико-семантическое поле, тематическая группа.

The abstract depicts the systematization of vocabulary of the European Union, which recently has taken its place in linguistics and that's why is important for learning. Using semantic and logical criterion, it is possible to distinguish lexical-semantic fields and thematic groups of vocabulary of the European Union.

Key words: themed description, vocabulary of the European Union, lexical-semantic field, thematic group.

У добу європеїзації країн світу, поширення ідей і засад Європейського Союзу Україна не стоїть осторонь, адже тісна співпраця з Європейською Спільнотою сприяє стрімкому зростанню добробуту й соціальної безпеки євро-мешканців. Зважаючи на сучасний воєнно-політичний стан в Україні, нагальною проблемою залишається формування євро-інтеграційної політики й пер-